

Czwartek, 21 maja 2015 r.

P8_TA(2015)0212

Suazi: sprawa obrońców praw człowieka Thulaniego Maseko i Bhekiego Makhubu**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie Suazi: sprawy obrońców praw człowieka Thulaniego Maseko i Bhekiego Makhubu (2015/2712(RSP))**

(2016/C 353/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając umowę z Kotonu,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
  - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
  - uwzględniając suazyjską ustawę w sprawie stosunków pracy z 2000 r. (zmienioną),
  - uwzględniając przygotowany przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) program krajowy na rzecz godnej pracy dla Suazi,
  - uwzględniając przeprowadzony przez Radę Praw Człowieka ONZ w dniu 4 października 2011 r. powszechny okresowy przegląd praw człowieka w Suazi,
  - uwzględniając ogólny system preferencji (OSP) UE zatwierdzony przez Parlament Europejski w dniu 31 października 2012 r.,
  - uwzględniając oświadczenie UE wydane na 103. sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy w Genewie w dniu 6 czerwca 2014 r.;
  - uwzględniając oświadczenie wydane przez rzecznika wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w dniu 30 lipca 2014 r. w sprawie wyroku dla redaktora naczelnego dziennika *The Nation* Bhekiego Makhubu i prawnika zajmującego się prawami człowieka Thulaniego Maseko,
  - uwzględniając rezolucję nr 286 Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów w sprawie wolności wypowiedzi w Królestwie Suazi,
  - uwzględniając oświadczenie UE wydane w Suazi w dniu 1 kwietnia 2014 r. w sprawie niedawnych aresztowań i przetrzymywania w areszcie redaktora naczelnego dziennika *The Nation* Bhekiego Makhubu i prawnika zajmującego się prawami człowieka Thulaniego Maseko,
  - uwzględniając komunikat prasowy z dnia 28 marca 2014 r. wydany przez specjalnego sprawozdawcę Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów ds. wolności wypowiedzi i dostępu do informacji w Afryce w sprawie aresztowania Thulaniego Rudolfa Maseko i Bhekiego Makhubu,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Suazi jest monarchią absolutną znajdującą się pod rządami króla Mswatiego III, który w 1973 r. wprowadził stan wyjątkowy trwający bez przerwy już od 41 lat i który sprawuje niepodzielną władzę nad gabinetem, parlamentem i aparatem sądowym oraz pod którego rządami znacznie pogorszyła się sytuacja praw człowieka i warunki życia oraz zwiększyło chroniczne ubóstwo, a poszanowanie rządów prawa osłabiło się, co pokazało przede wszystkim zdelegalizowanie partii politycznych; mając na uwadze, że łamanie praw podstawowych pracowników stało się częścią systemu oraz mając na uwadze, że w ostatniej dekadzie rząd Suazi naruszał prawa związków zawodowych i prawa człowieka i nie przestrzegał zaleceń MOP w sprawie stosowania jej konwencji nr 87;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

- B. mając na uwadze, że Thulani Maseko, prawnik pracujący dla Kongresu Związków Zawodowych Suazi, został aresztowany w dniu 17 marca 2014 r. po tym, jak napisał artykuł krytykujący brak niezawisłości aparatu sądowego w Suazi; mając na uwadze, że w dniu 19 marca 2015 r., po publikacji listu z więzienia obnażającego warunki, w jakich jest przetrzymywany, Maseko został postawiony przed więzienną komisją dyscyplinarną bez obecności obrońcy, a następnie siłą przeniesiony do więziennej izolatki; mając na uwadze, że chociaż odwołał się od tej decyzji, jeszcze nie wyznaczono daty jego przesłuchania w Sądzie Najwyższym;
- C. mając na uwadze, że Bheki Makhubu, felietonista i redaktor naczelny dziennika *The Nation*, uznawanego za jedyną niezależną gazetę w kraju, został aresztowany pod zarzutem „obrazy wymiaru sprawiedliwości” i „lekceważenia sądu” po publikacji artykułu, w którym krytykuje on system sądowy;
- D. mając na uwadze, że w dniu 17 lipca 2014 r. Thulani Maseko i Bheki Makhubu zostali oskarżeni przez Sąd Najwyższy Suazi o lekceważenie sądu i skazani na dwa lata więzienia, wyrok, który wydaje się nieproporcjonalny w porównaniu ze zwyczajową karą – 30 dniu więzienia lub grzywny – jaka jest stosowana w podobnych sprawach; mając na uwadze, że sędzia w procesie, Mpendulo Simelane, został przedstawiony z imienia i nazwiska w jednym z artykułów opublikowanych przez dziennik Maseko; mając również na uwadze, że stanowi to wyraźny konflikt interesów oraz przeszkodę dla uczciwego procesu sądowego;
- E. mając na uwadze, że sądowe prześladowanie krytycznych głosów w Suazi nie ogranicza się do spraw Thulaniego Maseko i Bhekiego Makhubu, lecz jest częścią niepokojącego zjawiska ograniczania swobody wypowiedzi w Suazi, gdzie 32 ustawy wprowadzają restrykcje jeśli chodzi o swobodę wypowiedzi i dostęp do informacji, a partie polityczne są zabronione od 1973 r.;
- F. mając na uwadze, że oprócz stawiania swoim krytykom zarzutów lekceważenia sądu, władze Suazi aktywnie stosują ustawę z 2008 r. w sprawie zwalczania aktów terroryzmu (STA) oraz ustawę z 1938 r. w sprawie podburzania i działalności wywrotowej (ustawa SSA) w celu zastraszania działaczy i ograniczania wykonywania prawa do swobody wypowiedzi, stowarzyszeń i pokojowych zgromadzeń; mając również na uwadze, że na mocy ustawy SSA władze zaczęły również we wrześniu 2014 r. czynności procesowe przeciwko Thulanemu Maseko pod zarzutem podburzania, który po raz pierwszy postawiono mu w 2009 r.; mając na uwadze, że organizacje międzynarodowe potępiły postanowienia ustawy STA jako niezgodne z wielu powodów ze zobowiązaniami Suazi dotyczącymi praw człowieka;
- G. mając na uwadze, że w kwietniu 2014 r. aresztowano siedem osób i postawiono im zarzut terroryzmu jedynie za noszenie T-shirtów z nadrukami o politycznym charakterze; mając na uwadze, że w swoim przemówieniu w Parlamencie w dniu 7 sierpnia 2014 r. premier Suazi Barnabas Sibusiso Dlamini powiedział, iż dwóch liderów związków, którzy wzięli udział w afrykańskim szczycie w Waszyngtonie DC powinno zostać uduszonych za krytykowanie rządu i że jedynie uznane związki powinny móc świętować dzień pierwszego maja;
- H. mając na uwadze, że w dniu 8 października 2014 r. Winnie Magagula, suazyjska minister pracy i zabezpieczeń społecznych, zawiesiła działalność wszystkich federacji, ze skutkiem natychmiastowym, rozwiązując Kongres Związków Zawodowych Suazi (TUCOSWA), Połączone Związki Zawodowe Suazi (ATUSWA), Federację Suazyjskich Pracodawców i Izby Handlowej (FSE&CC) oraz wiele innych statutowych organów; mając również na uwadze, że ratyfikowany przez rząd Suazi art. 5 konwencji MOP nr 87 w sprawie swobody stowarzyszeń uznaje prawo organizacji pracowniczych do przyłączania się do wybranych przez nie federacji i konfederacji;
- I. mając na uwadze, że rząd Suazi całkowicie zignorował zalecenia i wielokrotne apele międzynarodowego ruchu związków zawodowych o przestrzeganie praw zagwarantowanych międzynarodowymi konwencjami ratyfikowanymi przez Suazi, w szczególności konwencją MOP nr 87, a wręcz całkowicie zawiesił prawo pracowników do wolności stowarzyszeń i do prowadzenia działalności związkowej;
- J. mając na uwadze, że po odbyciu misji wyjaśniającej w Suazi zorganizowanej przez Międzynarodową Konfederację Związków Zawodowych (ITUC) w dniach 14–16 maja 2015 r. mającej na celu przeprowadzenie oceny postępów jeśli chodzi o swobodę stowarzyszeń oraz spotkania z działaczami politycznymi i obrońcami praw człowieka, TUCOSWA został ostatecznie ponownie zarejestrowany; mając na uwadze, że pomimo to władze nie dały gwarancji, iż nie będą ingerować w działalność i organizację związków zawodowych, a na spotkaniach związków pojawiała się policja;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

- K. mając na uwadze, że w dniu 15 lipca 2014 r. UE zakończyła negocjacje w sprawie umowy o partnerstwie gospodarczym z grupą EPA Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC) (w tym ze Suazi), która ma zostać przedstawiona do ewentualnego zatwierdzenia przez Parlament Europejski w drugiej połowie 2015 r.;
- L. mając na uwadze, że w listopadzie 2014 r. Suazi straciło preferencyjną umowę handlową z USA wynikającą z AGOA (African Growth and Opportunity Act), po tym jak rząd nie przeprowadził reform, które dobrowolnie zgodził się przeprowadzić w 2013 r., w tym nie rozwiązał kwestii swobody stowarzyszeń, zgromadzeń i wypowiedzi, o czym świadczy aresztowanie Thulaniego Maseko i Bhekiego Makhubu, oraz nie zmienił ustawy w sprawie zwalczania terroryzmu, ustawy w sprawie porządku publicznego ani ustawy w sprawie stosunków pracy;
- M. mając na uwadze, że w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju UE przeznaczyła 62 mln EUR na krajowy program indykatywny na lata 2014–2020, którego priorytety obejmują promowanie dobrego sprawowania władzy, przejrzystości, odpowiedzialności, niezawisłości aparatu sądowiczego, praworządności i zwiększenie bezpieczeństwa;
1. wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Thulaniego Maseko i Bhekiego Makhubu, biorąc pod uwagę, że ich uwięzienie jest bezpośrednio związane z wykonywaniem przez nich prawa do swobody wypowiedzi i opinii; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów sumienia i więźniów politycznych, w tym Mario Masuku, lidera ruchu People's United Democratic Movement, i Maxwella Dlaminięgo, sekretarza generalnego Suazyjskiego Kongresu Młodych; potępia surowe warunki, w jakich przetrzymywani są obaj więźniowie, i wzywa władze Suazi do zagwarantowania ich integralności fizycznej i psychicznej bez względu na sytuację;
  2. przypomina o powziętych przez Suazi w ramach umowy z Kotonu zobowiązaniach do poszanowania zasad demokracji, praworządności i praw człowieka, które obejmują swobodę wypowiedzi i wolność mediów; wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu erozji demokracji i praw podstawowych w Suazi oraz coraz bardziej brutalnych odpowiedzi rządu na krytykę;
  3. zauważa, że wyrok wydany na Thulaniego Maseko i Bhekiego Makhubu jest znacznie surowszy niż inne wyroki w podobnych sprawach i uważa to za wyraźną próbę uciszenia tych działaczy i odstraszenia innych, co potwierdził w wypowiedzi sędzia w tej sprawie; zwraca się do rządu Suazi o natychmiastowe zaprzestanie zastraszania przez władze dziennikarzy, prawników, niezależnych sędziów, przedstawicieli związków zawodowych i parlamentarzystów, którym grożono przemocą, aresztowaniem, ściganiem i wywierano na nich inne formy nacisku za to, że bronili praw człowieka, poszanowania prawa czy opowiadali się za reformami politycznymi;
  4. wzywa rząd Suazi do rozpoczęcia realnego dialogu ze związkami na temat reform prawnych, które zagwarantują poszanowanie praw pracowniczych zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami;
  5. wzywa władze Suazi do przedsięwzięcia konkretnych środków na rzecz poszanowania i promowania swobody wypowiedzi, zagwarantowania demokracji i pluralizmu oraz ustanowienia ram prawnych umożliwiających rejestrację, działalność i pełne uczestnictwo partii politycznych, zgodnie z międzynarodowymi i regionalnymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka oraz Konstytucją Suazi, w szczególności jej art. 24;
  6. podkreśla, że niezależność aparatu sądowiczego jest podstawową zasadą demokracji, która musi być przestrzegana;
  7. uważa, że uwięzienie działaczy politycznych i zakazanie działalności związków zawodowych stoi w wyraźnej sprzeczności ze zobowiązaniami powziętymi przez Suazi w ramach umowy z Kotonu do poszanowania demokracji, praworządności i praw człowieka oraz w ramach rozdziału dotyczącego trwałego rozwoju Umowy o partnerstwie gospodarczym Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju, gdzie poparcie Parlamentu Europejskiego będzie zależało od poszanowania powziętych zobowiązań, w tym zobowiązania do przestrzegania międzynarodowych konwencji, w szczególności norm MOP, takich jak konwencja nr 87 i 98;
  8. przypomina, że UE przyznaje Suazi preferencje handlowe w ramach system GSP, aby dostarczyć bodźców handlowych w celu zagwarantowania poszanowania podstawowych praw człowieka i pracy oraz dobrego sprawowania rządów; uważa, że zakazanie działalności związków zawodowych i uwięzienie przeciwników politycznych jest sprzeczne z tymi celami;

Czwartek, 21 maja 2015 r.

9. wzywa zatem Komisję, by wywiązała się ze swojego obowiązku monitorowania poszanowania przez Suazi konwencji dotyczących praw człowieka, pracy i środowiska w ramach systemu GSP oraz by wszczęła dochodzenie celem ustalenia, czy miało miejsce poważne i systematyczne naruszanie praw pracy chronionych w ramach systemu GSP;

10. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi Suazi, rządowi państw członkowskich Wspólnoty Rozwoju Afryki Południowej, Międzynarodowej Organizacji Pracy, Unii Afrykańskiej i Sekretarzowi Generalnemu ONZ.
